

2013.gada 6., 7.aprīlī Dailes teātrī varēja skatīt Latvijas amatierteātru skates gada izrādes – finālistes. Desmit izrādes – katra ar savu stilu, pieeju un režisora rokrakstu.

Mārtiņš Zīverts „MINHAUZENA PRECĪBAS” – Adolfa Alunāna Jelgavas teātris, režisore Lūcija Nefedova.

Šī izrāde pārējo skates iestudējumu starpā izcēlās ar to, ka tai ir visrūpīgāk izstrādāts izrādes koptēls, visu atsevišķo izrādes elementu apvienojums vienā veselumā. Katrs personāžs precīzi zina sava tēla vietu un nozīmi iestudējumā, kā un kāpēc viņš te atrodas, kādu stāstu stāsta, kā kustas un pat – kādā intonācijā runā. Barokāli krāšņa skatuve un tērpi, brīnišķīga, skaista mūzika, apdomāta horeogrāfija, komiski tipāži. Paradoksālā kārtā tieši šis rūpīgais profesionālisms, kas parasti būtu slavējams, izrādei piešķir zināmu devu kokainības un atņem dzīvības nervu. Iespējams, ka tas ir „iespēlēšanās” jautājums, un izrāde savu patieso elpu vēl iemantos.

Bet visbūtiskāk ir tas, ka, neskatoties uz dažiem trūkumiem, kopējais, galvenais stāsts tomēr nospēlējas pārlicinoši. Labu izrādi var atpazīt pēc tā, ka pat ļoti labi zināmā un daudzkārt redzētā materiālā (un Zīverta „Minhauzena precības” neapšaubāmi pieder pie latviešu teātra klasikas) skatītājam rodas sajūta, ka kaut kas pēkšņi var notikt citādi, nekā to paredz literārais materiāls. Ka varoņi var pēkšņi aiziet pa citu ceļu, nekā dramaturgs to paredzējis. Un man kā skatītājam, zinot lugas stāstu un zinot, kā tas beigsies, skatoties izrādi, ļoti gribējās, lai galvenie varoņi beigās tomēr „dabūtos”, neaizietu katrs savu ceļu un visi pārpratumi tiktu noskaidroti. Un šī sajūta man ļoti patika.

Īpaši komplimenti sapņotāja Minhauzena lomas atveidotājam.

Hermanis Paukšs „VAI TEV TAS NELIEKAS DĪVAINI, RODŽER?” - Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra jauniešu teātra studija, režisors Juris Ločmelis.

Ļoti interesants un pārsteidzošs telpas risinājums, kādu nekad un nevienā teātra izrādē neesmu redzējusi. It kā vienkāršs triks, bet ļoti efektīgi strādā. Tāpat kā režisora izvēle stāstu par paralēlām pasaulēm arī stāstīt paralēli, ko jaunieši ļoti precīzi izdara. Tas atbilst Paukša stilam – viņš jau pēc būtības ir huligāns un paradoksāls absurdist. Tomēr jāatzīmē, ka šis tiešām ir „paņēmiens” un tieši tādēļ visai ātri sevi izsmeļ. Iespējams, būtu

aizraujošāk, ka izrādes gaitā šie stāstījuma stili tiktu mainīti, lai saglabātu pārsteiguma un negaidītības momentu.

Simpatizē iestudējuma tehniskā noslīpētība – stāsts nevienā vietā *nebuksē*, darbība risinās raiti. Savukārt, mulsina pati literārā materiāla izvēle – Paukša lugas gan ir ļoti iecienītas amatierteātru repertuāros, tās ir viegli piemērot skatuvei, taču konkrēti šī luga satur tik krietnu devu drāmaturgam raksturīgā cinisma, ka neliekas īsti piemērota izvēle tik jaunu aktieru spēlei. Turklāt pašā lugā īsti intrigas nav un darbība ir visai vienmuļa, ko gan izpērk gaumīgās spēles ar nekrofīliju un atrisinājums pašā izrādes finālā.

Evita Mamaja